

C V E T J E

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

Vsebina 4. zvezka.

Ne jezite se!	97.
Zivljnjenje sv. Marjete Kortonske.	
IX. pogl. Ponižnost	101.
X. pogl. Plačilo ponižnosti	104.
Frančiškanski misijon. (Dalje.)	108.
Življenje častljivega brata Petra Bardsija.	
5. pogl. Brata Petra ljubezen do Boga	111.
6. pogl. Brata Petra pobožnost do Marije	114.
Sv. Frančiška Saleškega nauki o popolnosti	
Dobri sveti neki osebi želeči stopiti v zakonski stan	116.
Neki po popolnosti brepenечи osebi	117.
Neki osebi, ki želi svoje devištvo Bogu posvetiti	118.
Nauki in zgledi svetih redovnikov reda manjših bratov.	
Ponižnost	120.
Bizmark in frančiškanski brat	124.
Nekateri odpustki, ki se jih vdeležijo dobrotniki frančiškanskega reda	124.
Molinev za sv. očeta papeža	125.
Starisem!	125.
„Ternje“	126.
Pr poročilo v molitev	126.
Zahvala za vslišano molitev	127.
Odgovor na vprašanje glede odpustkov 19. psaljma	128.
Prošnja	128.

V GORICI.

Hilarijanska tiskarna.

1898.

(Dalje.)

Niti „žiher“ niti „branje“ torej ne more spričati, da bi bilo mogoče, da je stsl. futurum exactum iz nemščine. Ali:

„Protestantski Slovaki tudi ne molijo po nemški, pa vendar so luterstvo dobili od Nemcev“.

To je, žal, res, vis. g. profesor, tega Vam učena senca noče in ne more tajiti. Ali povejte mi vendar, Martin Matvejevič, ali bi bili mogli Slovaki luterstvo dobiti od Nemcev, ke bi ga Nemci ne bili poprej imeli? Ne, kajne da ne! Ali so pa Nemci tudi fut. ex. poprej imeli ko stari Slovenci? Kompetentni svedoki, germanisti, pričajo, kaker smo videli, da tistega časa stara nemščina ne pozna. Torej stsl. fut. ex. ne more biti iz nemščine. Stsl. fut. ex. pa je v naši sedanji slovensčini navadni futurum; torej tudi naš novoslovenski navadni futurum ne more biti iz nemščine. Da pa res naš futurum ni nič drugzega ko stsl. fut. ex., to se ne da vtajiti. Naš futurum je še zdaj v nekih primerih pravi fut. ex., ki se nikakor ne da nadomestiti z doveršnim sedanjikom. „Ko bodo naju obeh kosti vže davno strohnele, bodo Slovenci še zmirom bomkali“ — tako sem nalasč pisal kedaj je bilo. Ali bi bil smel pisati, „ko že davno strohne“? Jaz mislim, da ne. Kar bo že davno minilo, to ne mine še le. Le ako si mislimo eno dejanje za drugim brez prestanka vmes, rabimo lahko doveršni sedanjik namestu futura: „Ko bodo najune kōsti strohnele, potem ne bo nihče več orlov klatil ž njim“. Tu bi se lahko reklo „ko strohne“; ali da bi se moralo reči tako, to ni nikjer zapovedano. Fut. ex. je v tem primeru prav tako opravičen, kaker v onem. Latinsčina bi ga zahtevala neizprosno, kaker vedo in uče gospodje profesorji gotovo tudi na Ruskem. Tudi tukaj mora biti namreč prvo dejanje prej dōverišeno, še le potem je drugo nemogoče. Ali ker ni treba, da bi bilo delj časa prej, zato mislimo le na dōverišnost in čutimo v zvezi „bodo strohnele“ navadni futurum. V takih primerih je torej fut. ex. nekako zgubil pomen prejšnosti (kaker ga je zgubil v nekih primerih tudi v latinsčini) in nasledek je bil, da potem ni bilo več vzroka, da bi se ne bil mogel rabiti tudi v glavnih stavkih, kjer je govorjenje o prihodnjem dejanju ne gledē na kako drugo prejšno ali poznejše dejanje; zdaj se je moglo reči naravnost „naše kosti bodo strohnele“ in kō je bilo mogoče to, potem ni bilo več vzroka, da se ne bi bilo smelo reči tudi „kosti bodo trohnele“. Iz zlasti v poslednjem primeru je ta način tako dobro došel, da je popolnoma spodrnil po vsem obsegu našega jezika staro nerodno opisovanje „kosti hote, načno ali imajo trohneti“. Pri dōveršnikih pa se je sedanjik zraven prihodnjika zlasti v odvisnih stavkih ohranil do današnjega dne, v nekaterih krajih je celo, kaker v ruščini, prvotni fut. ex. blizu popolnoma izpodrnil, tudi v samostojnih stavkih, tako v prekmurščini, v beneški in koliker toliko v goriski slovensčini.

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XVII. tečaj.

V Gorici, 1899.

IV. zvezek.

Ne jezite se!

Mej raznimi dušnimi boleznimi je ena najnevarniših jeza. Koliko bi se predrugačilo na svetu, ke bi ne bilo jeze! Vse bi se obernilo na boljše; kraljevala bi na zemlji ljubezen, povernili bi se presrečni časi prvih kerščanskih občin, ko ni bilo siromakov, ki bi od glada vmirali, ne v britkostih zapuščenih, zakaj prvi kristjani so bili po besedah „dejanj aposteljnov“: enega serca in enega duha — kar je imel eden, so imeli vsi, kar je terpel eden, so terpeli vsaj v sercu vsi — ljubezen je bila mej njimi, jeza in sovraštvo jim je bilo neznano. In ah, ta gerda strast ne greni ljudem samo kratkih dni zemeljskega življenja, ne, premnogokrat je ravno jeza in sovraštvo, ki jih naredi na vse veke nesrečne, ki jih pripravi v pekel.

Gotovo, dragi bravec, nisi ti mej tistimi posvetnjaki, ki se nič ne menijo za zveličanje svoje nevmerjoče duše. Prizadevaš si in mariskaj storiš za svojo dušo. Ali, predragi, če si vdan jezi, in se ji ne vpiraš krepko, težko boš dosegel svoj nanen. Poslušaj, kaj pravi sv. Gregor. „Jeza“, pravi, „so vrata, ki skozi nje prihajajo v dušo vse strasti“. In kako prav pravi ta sv. cerkveni učenik! Vsakdanje življenje nas uči, da zapelje jeza

človeka k maščevanju, k preklinjevanju, h krivicí, k opravljanju, obrekovanju i. t. d., zakaj, ko mu otemni ta strast razum, je človek kaker norec, kaker neumna žival. Jezen človek ne loči pravega od nepravega, on zgubi pamet, najlepši dar božji, in če strasti ne kroti, se njegova jeza spremeni v sovraštvo do tistega, kí ga je razjezil; zakaj sovraštvo ni nič drugega, pravi sv. Avguštin, kaker dolgotrajna jeza. Gdor tedaj jezo kuha v svojem sercu, skuha sovraštvo. Pa boš morda rekel: Gospodar sem, in moram pokazati, da sem; moram se malo razgreti, če kaj nerodnega vidim pri otrocih ali pri poslih. Na to ti odgovorim tako: Nekaj drugega, dragi moj, je, nad svojim bratom in nekaj drugega nad njegovim grehom se jeziti. Zakaj jeza nad grehom ni prav za prav jeza, temuč gorečnost. Zato taka jeza ni samo dovoljena, ampak včasih celo potrebna; seveda jo mora spremljati previdnost in tvoj bližnji mora iz tvojega vedenja spoznati, da se ne jeziš nad njim, temuč nad njegovim grehom. Ako pa tega ni, potem tvoja jeza ne bo rodila dobrega sadu. Ko bo tisti, ki se jeziš nad njim, namreč zapazil, da ga sovražiš, potlej se ne bo več menil za tvoje svarjenje; celo sam te bo začel sovražiti, in oba bosta na zgubi. Zapomni si, kar pravi sv. Avguštin: „Nikedar ne smemo bližnjega sovražiti zaradi njegovih grehov“. Kako prav sodi sv. učenik, to je lahko sprevideti. Gdor namreč bližnjega sovraži, njemu se nevedoma vsili želja maščevanja, in kar tako, da sam skoro ne ve kako, mu pridejo misli, kako bi se znosil nad njim. To ti je pa gotovo znano, kako velik greh je maščevanje in kam človeka pripelje. Pa morda misliš, če je pravica na tvoji strani, da se smeš maščevati. Toda, ali res veš, kje je pravica? Kedo ti je pa povedal? O, nihče drugi, le sam, sam si si vtepel v glavo, da je pravica na tvoji strani, in prav zato tvoj izgovor nič ne velja, ker ti ga narekuje sovražno serce. Ko je namreč človek jezen, takrat ga vsaka reč razkači, posebno pa vse, kar stori tisti, ki se on jezi nad njim. Ko se mu jeza poleže, prepozno sprevidi, da se je po nepotrebnem togotil. Pa tudi, ke bi bila gotovo na tvoji strani pravica, tudi tedaj bi se ne smel zmaščevati nad bližnjim, zakaj maščevanje ni tvoje, ampak božje. „Moje je maščevanje, jaz bom povernil“ pravi Gospod. In kako po pravici si je to prideržal Bog! Kaj se bomo mi vbogi ljudje vsajali in govorili o maščevanju! Tolikokrat Boga razžalimo, tolikokrat prederzno skušamo njegovo vsmiljenje z raznimi grehi! Če nam Bog vender prizanaša, priza-

našajmo tudi mi svojemu bližnjemu. Na kak način morete upati, pravi sv. Avguštín, da bi vam Bog odpustil vaše grehe, če vi ne slušate Boga ter nočete odpustiti svojim bližnjim. Zato, predragi bravec, prosimo Boga, da nas obvaruje pred gerdo strastjo jezo; ta strast nam grabi milost božjo in ne le to, krati tudi dneve našega življenja — „nevošljivost in jeza dni krajšata“ (Sirah 30, 26). „nepametnega jeza vmori“. (Job. 5, 2). Borimo se zoper to strast, skušajmo jo zatreti na vsak način.

Seveda bo ta boj hud; zakaj vsi ljudje smo nagnjeni k jezi, tako da več ali menj vsi grešimo z jezo. Že modri starí Seneka pravi, da se ne more jeze nihče popolnoma oprostiti. (Sen. L. 3. c. 12). Oprostimo se je vsaj koliker je v naši moči, krotimo jo, keder se nas polasti, berzdajmo jo in sicer z vajo prelepe čednosti, krotkosti. To je tista čednost, ki jo je Jezus Kristus tako zelo ljubil, ketere nam je dal tudi najlepši zgled; ne da bi se količkaj jezil in tožil, je terpel strašne bolečine in grozno smert na križu. Zato nam je pa tudi priporočil, da ga posnemajmo, da bodimo krotki in iz serca ponižni — po njegovem zgledu: „Vzemite moj jarem na se in učite se od meñe, zakaj jaz sem krotak in iz serca ponižen“. (Mat. 11, 29). O kako ljub je Gospodu krotak človek, ki prenaša mirno vse nadloge, vse preganjanje in žaljenje. Nebesa so krotkim gotova — blager jim! pravi Jezus, ker bodo otroci božji imenovani. Krotkost pa ni v tem, da smo krotki in mirni do tistih, ki nam dobrote dele, ali, ki nas hvallijo; če smo krotki do nasprotnikov, do žalivcev, to je prava krotkost. To je čudno, mi hočemo, da naj drugi krotko prenašajo naše napake, da nam jih pregledajo, sami pa ne ravnamo tako. Bodimo pravični, prenašajmo v prihodnje tudi mi poterpežljivo slabosti svojih bližnjih. Če imamo tedaj opraviti s kom, ki se nad nami jezi, spomnimo se besed sv. pisma: krotak odgovor jezo pomiri. (Preg. 15, 1). Nekega dne je šel menih po posejani njivi, lastnik ga vidi ter ga dobro ošteje. Prav govoriš, brat moj, mu ponižno odverne menih, jaz nisem prav storil, prosim te, odpusti mi. Ta odgovor tako gane kmeta, da se mu hitro poleže jeza, in zapusti vse ter gre tudi on v samostan. Poniževanje stori prevzetnega še prevzetnišega, nasprotno pa pomnoži zaničevanje pri krotkih, ponižnih ljudeh še bolj njih ponižnost, zato pravi sv. Bernard: tisti je ponižen, ki spremeni poniževanje v ponižnost. (Sermo 24. in Cant.). Krotak človek koristi sebi in bližnjemu, ker ga sè svojim zgledom spodbuja. Ako nas tedaj

doleti kako razžaljenje, storimo si silo, premagajmo jezo ter odgovorimo krotko; če pa ne moremo. molčimo, tako, pravi sv. Izidor, bomo zmagali. Če se kedo huduje nad teboj, molči, in zmaga je tvoja. Če v jezi odgovarjaš, škoduješ sebi in bližnjemu, še slabše pa je, če v jezi odgovarjaš tistemu, ki te svari. Po besedah sv. Bernarda se jeziš v takem primeru nad tistim, ki te hoče ozdraviti. Za nesrečo imaš, če te kedo posvari, in za srečo, če ti nihče ne reče besede. Varuj se, da te ta dozdevna sreča ne pogubi, da se ne vresničijo nad teboj besede sv. pisma: „Sreča pogubi nespametnega“. Ako prideš tedaj, dragi, v okoliščine, ki te dražijo, zapri jezi vhod svojega serca: ne bodi nagel v jezi. (Prid. 7, 10). Da ti bo pa to mogoče, moli in prosi vsaki dan Boga milosti krotčenja jeze; brez molitve, brez pomoči od zgoraj se ne boš mogel uspešno boriti. Kaj pa naj storim, če se me je vender lotila jeza? Vse moči napni, da jo koliker mogoče hitro zmagaš. Jezus Kristus pravi, da, če bi se kedo spomnil, da ima njegov brat kaj zoper njega, naj gre in se prej spravi s svojim bratom in potem še le naj daruje: „Spravi se prej s svojim bratom in potem pridi in daruj svoj dar“. (Mat. 5, 24). Gdor je bil pa razžaljen, ta mora ravno tako iz serca pregnati vso jezo, pa ne samo to, temuč tudi vso tisto zopernost, ki jo čuti do svojega žalivca. „Vsa grenkota in jeza in serd bodi daleč od vas“. Modri Seneka svetuje, da ne storimo in ne govorimo ničesar, dokler nas ima jeza v oblasti. Najbolj pametno ravnamo torej, če v jezi molčimo. Koliko jih je, ki so britko obžalovali in občutili pozneje to, kar so v jezi izrekli! V jezi nič govoriti, še menj naklepe kovati ali pri tacih sveta iskati, ki bi te še bolj razburili — to bodi tvoj sklep za prihodnje življenje.

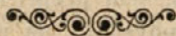
Gdor misli, da je prevroče kervi, da tedaj ne more jeze krotiti, ta ne misli prav. Z božjo pomočjo in resno voljo se da vse doseči. tudi jeza premagati. — „Krivice pa vender ne morem mirno prenašati“, odgovarjaš. Jaz pa pravim, da je tudi to mogoče s pomočjo božjo. Jeza otemni pamet, da ne vidimo stvari tako kaker so v resnici. In nadalje, ako povračaš svojemu zoperniku slabo sè slabim, grešiš in prideš v oblast najhujšega sovražnika svoje duše. Ravnaj se po vzvišenem nauku Gospodovem: „Storite jim dobro, ki vas sovražijo“. (Mat. 5, 44). To je tisto plemenito maščevanje pravih Jezusovih učencev, ki je imenuje sv. Pavlin nebeško maščevanje. Ako boš tako delal, je zmaga tvoja, in če ti reče kedo tistih, ki pravi prerok o njih: kačji

strup je pod njihovimi ustnicami (Ps. 139, 4), če ti reče: „kako moreš tako žaljenje terpeti“? odgovori ponižno: „Ali naj ne pijem keliha, ki mi ga je dal Oče?“ (J. 8, 11). Povzdigni svoje serce k Bogu in govori: „Nisem odperil svojih ust, ker ti si storil“. (Ps. 38, 10). „Sreča in nesreča pride od Boga“ (Prid. 11, 14). In če ti kedo vniči srečo, govori z Jobom: „Bog je dal, Bog je vzel“. (Job. 1, 21). — Ko je neki paganski modrijan prišel ob vse premoženje, je rekel: „Če sem vže premoženje zgubil, miru svojega serca nočem zgubiti“. Če si kaj pò krivici zgubil, ne množi svoje zgube z jezo, ki te lahko pripravi, da pogubiš celo tudi svojo nevmerjočo dušo.

Skratka, pri vsaki nesreči, vsakem razžaljenju, moramo oberniti svoje serce k Bogu, ki nas opominja ravno v teh primerih k poterpežljivosti: „Spominjaj se strahu božjega in ne jezi se nad svojim bližnjim“. (Sir. 28, 8). Potem pomislimo, da je volja najboljšega Očeta, da nas to zadene — in jeza se nam bo podela. In če se ozremo na križanega Jezusa, nas bo gotovo zapustila volja pritoževati se in tarnati. Naposled se spomnimo tudi neštivilnih svojih grehov, in kazni, ki smo jih za nje zaslužili, in vse, kar nas zadene bomo lahko preterpeli. Da bomo pa vse to z nekim sv. veseljem delali, k temu naj pripomore obljuba našega Gospoda, ki naj vedno živi v našem spominu:

„Blager vam, keder vas bodo kleli in preganjali in zoper vas lažljivo govorili vse hudo zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte — ker je vaše plačilo obilno v nebesih“.

P. B. R.

Življenje sv. Marjete Kortonske.

P. A. M.

IX. POGlavJE.

Ponižnost.

Življenje pravičnega je podobno vshajajočemu soncu. Kaker se sonce po svojem vshodu vedno više in više vzdiguje in se opoldan v polni svitlobi blišči, tako se povzdiguje tudi pravični od malih pričetkov do vedno popolnših čednosti. Podoben je vodi, ki izvira iz majhinega studenca, potem pa vedno bolj narašča,

da postane potok in nato reka v hasen celi deželi. Podoben je drevesu, ki je od začetka majhino in tenko, polagoma pa zraste, postane močno, in bogato sè sadjem obloženo ljudi razveseljuje.

Marjetine čednosti so bile vže od začetka velike, vendar so se vedno bolj vkoreninjale in popolniše postajale, tako da je bila v svojem obnašanju in svojih lepih čednostih vedno ljubeznjiviša in prikupljiviša. Tako je svetila luč njenih čednosti, da so ljudje hvalili nebeškega očeta, ko so videli njena dobra dela.

O koliko bi se dalo povedati o tej čudoviti hčerki ljubezni božje! Vendar je vse to le nekaj malega od tega, kar je o nji zapisano v knjigi življenja. Pred vsem moramo ogledati njeno veliko ponižnost, vsled ketere je sama sebe prezirala, posvetno čast zaničevala ter govorila, da je od vseh ljudi najzadnja, ki ni vredna stvar božja imenovana biti.

Ta imenitna, najpotrebniša čednost jo je vso prevzela ter jo pri vseh njenih opravih storila dopadljivo Bogu in ljudem. Njeno obnašanje je bilo lepo in ponižno; skerbno je čula nad svojimi počutki; krotko in mirno je govorila. Bogu nasproti se je vedno imenovala persteno posodo, grešnico, vsakemu je dajala prednost pred seboj.

Od daljnih krajev so prihajali k nji ljudje kaker k svetnici ter jo prosili v raznih stiskah pomoči. Večkrat so jo prosili, naj se jih le samo dotakne, ker so terdno upali, da jim bo vže sam dotikljeje njene roke pomagal. Ona pa se je pričela jokati ter je rekla: „Ke bi se vas jaz najrevniša stvar doteknila ali kako znamenje čez vas naredila, sem prepričana, da bi zavoljo mojih grehov to vaše stiske le povečalo, ne pa olajšalo“.

Še celo keder je v svoji duši iz ust Kristusa samega slišala hvalo, je rekla v svoji gorečnosti: „Ako so morebiti to besede nevidnega sovražnika, ki se spreminja v angelja luči, ti zapovem v moči Kristusovi, da molči in zapusti me“.

Ko se ji je enkrat po noči prikazal v njeni celji hudobni, napuhneni duh, ki mu je bila silno zoperna njena ponižnost, ter jo na glas pričel hvaliti, kako je povsod v časti, koliko ljudi prihaja k nji, da bi jo videli in se je doteknili, koliko plačilo sme pričakovati v nebesih, tedaj je ona zgrabila najmočnejše orožje ponižnosti ter pričela na glas obtoževati se po versti vseh svojih grehov in jih objokovati. Tako je osramotila in odgnala hudobnega peklenškega skušnjavca.

Takrat je bil v mestecu San Sepolkro, osem ur oddaljenem

od Kortone na znožju apeninskega pogorja, neki obseden deček, ki ga je satan večkrat tako silno napadal, da so ga komaj trije močni možje vderžali. Prosili in rotili so dečka, kaj vender pove, kateri svetnik bi ga mogel rešiti.

Deček pa je vedno z enim glasom odgovoril, da ga more rešiti hudobnega duha le moč molitve in zasluženja sestre Marjete, ki živi v Kortoni. Na to ga je neki tovariš nesel v Kortono. Ko je prišel v vas San Džerardo, od koder se je vže videla Kortona, se je deček čutil popolnoma rešenega. Brat Junta pravi: „Ko hudi duh ni mogel več prenašati od svetih molitev Marjetinih branjenega zraka, je mej velikimi in hudimi bolečinami dečka zapustil“. V serčni hvaležnosti se je odločil tovariš dečka, tako čudežno rešenega, pripeljati v Kortono k Marjeti. Ko je prišel k njej in ji vse povedal, kar se je bilo zgodilo, je ona globoko zdihnila: „Oh, je rekla jaz sem gnjusoba vseh hudobij, polna krivic in grehov, polna gerdobije in nesnage! Nikar ne verjemite, da je moč Najvišjega in Večnega, ki se v svojih delih nikoli ne moti, to iz ljubezni do mene storila“.

Mej tem ko so bili vsi prepričani o čudežu, je Marjeta sebe le zaničevala in jokaje govorila: „Jaz mislim, da sem bila pričela grešiti precej ko sem prišla na svet. Pod nebom gotovo ni bilo hudobnije stvari, kaker sem bila jaz“.

Ko ji je njen spovednik dovolil četrto nedeljo v postu pristopiti k božji mizi, se je ona branila ter govorila, da tega ni vredna, ker nima nobenih čednosti, serce pa vse prazno in mertzlo. Še le ko ji je pod sv. pokorščino vzkazal iti k sv. obhajilu, ga je slušala in vsa otožnost serca se je v največe veselje spremenila. Gospod pa jo je opominjal, naj za naprej vedno rada sluša br. Junto in ji obljubil ga vedno tako podpirati, da jo bo prav vodil.

Od velike ponižnosti vsa prevzeta je rekla Marjeta: „O ti stvarnik nebes in zemlje, ti ogledalo brez madeža, ti moja večna dobrota, kako se naj derznem jaz vboga, sè vsemi strastmi obložena, od toliko skušnjav in stisek preganjana stvar pristopiti k tvojemu altarju, ki si ga za me svojemu očetu na križu posvetil?“

Gospod pa je odgovoril: „Ali se ne spominjaš, da sem ti rekel, da se v vsaki stiski k meni, ki sem zavetje miru, zateci? Ali ti nisem povedal, da te posode, ki je v mojem varstvu, ne bo noben vdarec razdrobil?“ Na to Marjeta: „O moj Gospod! Jaz spoznam, da sem tako slaba posoda, da me bo prvi napad sku-

šnjav in bridkosti zdrobil“. Gospod pa je zagotovil ponižno dušo, da jo bo vedno varoval in ji povedal, da bo celo življenje terpela bridkosti in težave. Marjeta se tega ni vstrašila, temuč je rekla : „Gospod, jaz sem tako slaba ! Kako bom mogla toliko časa v bridkosti obstati ? O da bi nikedar ne bila rojena, ker sem tebe, moj Gospod, tolikokrat razžalila !“ Gospod jo je ostro kaznoval zavoljo te besede. Ona je pa rekla : „Gospod, to sem dejala zato, ker je v resnici čudovito, da se je toliko veličastvo ponižalo do tako vboge stvari.“ In kar naenkrat je bila v duši tako razveseljena, da je na glas zaklicala : „O ke bi morala vse terpljenje prestati, kar so ga vsi svetniki zavoljo Jezusovega imena preterpeli, vse bi se mi v tolažbo in sladkost spremenilo !“

Pa čim bolj jo je Gospod krepčal sè studenci svoje milosti toliko ponižniša je bila, govorila je celo : „O Gospod Jezus ! Pojdi od mene, najhudobniše in najnevredniše !“

X. POGlavJE.

Plačilo ponižnosti.

„Kedor se povišuje, bo ponižan ; kedor se pa ponižuje bo povišan“. Te besede Kristusove se vedno spolnjujejo in se bodo vedno spolnjevale. Koliker bolj se je Marjeta poniževala, toliko bolj jo je Bog poviševal.

Ko se je enkrat prav globoko ponižala, ji je on rekel : „Jaz Jezus tvoj Odrešenik, keterega v vseh rečeh ljubiš in iščeš, jaz ti povem, da si ti ona ljubljena hči, kateri bom več milosti dodelil, kaker katerikoli ženski, ki zdaj v tem času pod nebom živi“. Ona pa je rekla : „Zakaj pač deli Najvišji tolike milosti osebi, ki nima nobenih telesnih moči in ne more nič delati ?“ Gospod pa ji je odgovoril : „O moja hči Marjeta ! Ali ne hrepeniš s celim srcem po meni ? Ali bi ne preterpela z veseljem smerti zarad meni ? Ali nisi vboga iz ljubezni do mene ? Ali nisi vedno v strahu, da bi me v čem ne razžalila ?“ Odgovorila je : „Da“. In Zveličar ji reče : „V vseh teh rečeh mi služiš in si zasluženje nabiraš. Ljubi me toraj, ker te jaz ljubim ! Hvali me, ker te bom tudi jaz hvalil in storil, da te bo tudi svet hvalil“. Enkrat se ji je Zveličar prikazal v ljubki podobi malega dečka ter jo s toliko sladkostjo napolnil, da še govoriti ni mogla ; le serčno je molila za prebivalce mesta Kortone, ki so bili sperti sè svojim škofom Viljemom. Molitev ponižnega oblake predere.

Tudi molitev Marjetina je bila vslišana in ljudstvo se je spravilo sè svojim škofom. Ker se je Marjeta tako rada sama sebe obtoževala, je ta ponižnost Bogu zelo dopadla, da ji je razodel pregrehe neketerih oseb in jo opominjal, naj jih posvari. Častna je bila za njo ta naloga, vender silno težka za njeno ponižno serce. Odlasala je tako dolgo, da je celo njen spovednik, ki mu je bila povedala božje povelje, grajal njeno nepokorščino. Ker se pa na noben način ni mogla odločiti, da bi dotičnim osebam očitala njih pregrehe, je naprosila za to svojega spovednika.

O, na kako raznoyersten način je Gospod obdaroval sè svojimi milostmi to svojo ponižno služabnico in ravno takrat, ko je morala prestajati največa poniževanja.

Hudobni duh, ležnjivec od začetka ji je enkrat obudil misel, da bo še čb pamet prišla, ako ne neha tako močno hrepeneti po Jezusu. Močno je tožila svojemu Zveličarju po sv. obhajilu zarad te hude skušnjave. On pa je rekel: „Ne boj se, hči moja, zakaj ti si moja sadika, katero sem jaz vsadil, ti slediš meni svojemu vodniku, ki po njem edino s celim srcem hrepeniš“. Z nepopisljivo sladkostjo so jo napolnile te besede, da je vskliknila: „Prav si govoril, o ljubi apostelj Pavel, prav si govoril ti o izvoljena posoda, da ni nobeno oko videlo, nobeno uho slišalo, v nobenega serce prišlo to, kar je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo“. In Gospod ji je rekel: „Da, nobeno oko ne more spoznati, nobeno serce občutiti, kar hočem tebi dati“.

Ko je pri sv. obhajilu premišljevala neskončno ljubeznjivost Sinu božjega in pa svoje pregrehe, se je ponižala do tal in rekla, da je bila in je še bolj temna kot tema. Zaklicala je: „Prepozno, o večni oče vseh ljudi, sem prišla k tebi; prepozno sem te pričela ljubiti. Jaz sem najhudobniša stvar na svetu“. Gospod pa jo je potolažil rekoč: „O hči! Pozno in hitro si pričela pokoro. Pozno, ker si odlašala, hitro, ker me goreče ljubiš“! Take besede so razveselile njeno serce in napolnile sè zaupanjem. Obernila se je k sv. Petru in rekla: „O sv. Peter, ljubljenec božji! Prav si rekel o tistih, ki so šli proč od vira življenja: O Gospod, h komu hočemo iti? Ti imaš besede večnega življenja!“ Na to je rekla Gospodu: „O moj Gospod, ke bi bila jaz takrat živel, ko je tvoj apostelj tako govoril, ponižno bi bila s tvojo spokorno učenko Magdaleno padla pred tvoje noge“. Gospod pa je odgovoril: „Spomni se, da sem rekel mojemu apostelju Tomažu: Tomaž, ker si me videl, si veroval; blager tistim, ki

niso videli in vender verovali! Resnično ti povem, večje bo plačilo tistih, ki zdaj verujejo in niso videli, kakor tistih, ki so me videli in so verovali“.

Koliker bolj si je Marjeta prizadevala razodeti svojo nevrednost, toliko zaupniše in sladkejšje jo je Gospod tolažil. Rekla je enkrat: „Ti, Gospod, si preiskal brezna sveta in iz njih si potegnil in izbral mene najrevnišo stvar“. Gospod pa je rekel: „To sem storil zaradi tega, ker iz majhnih delam velike, iz grešnikov pravične, najhudobniše in najbolj zaničljive pa dragocene v mojih očeh“.

V velikem strahu zaradi svojih slabih moči je prosila: „O Gospod Jezus Kristus! Loči me od tega sveta, ker vedno živim v stiskah in dvojbah. Ako me sedaj milostno pokličeš, se ne bom več bala, da bi bila kedaj ločena od tvojega vsmiljenja“. Gospod je zdihujočo potolažil: „Ti si moja hči in tako vterjena v milosti, da ne bom nikedar pustil, da bi se kedaj od mene ločila. Poveljati te hočem v življenju in po smerti“. Marjeta pa, kateri so bili njeni grehi vedno pred očmi, je vprašala: „O moj Gospod, kako moreš tako hudobni stvari tako velike reči dovoliti?“ Gospod pa je odgovoril: „Tebe sem izvolil za mrežo, v katero hočem vjeti v valovih sveta plavajoče ribe. To, kar se bo tebi obljubilo, ne bo samo za te, temuč tudi za moje ljudstvo. Milosti ki sem ti jih dodelil in ti jih bom še dodelil se bodo razširile in poznanile tudi onkraj morja.“

V resnici je tudi prihajalo k njej mnogo ljudi iz Španije, Apulije, Rima in od drugih daljnih krajev ter iskalo pri njej dobrega sveta in podučjenja.

Neki terdovraten prešuštnik, ki pri njemu niso nič izdale solze dobre matere, se je spokoril, ko je bil zavžil košček kruha ki ga je bila Marjeta dala njegovi materi.

Ko je bila na praznik sv. Katerine pristopila k sv. obhajilu, je slišala notranji glas Gospodov: „O hči! jaz te bom postavil mej serafine, kjer so od ljubezni vse vnete device“. Marjeta je vprašala: „Kako, o Gospod, se bo to zgodilo, ker sem se z grehi tako hudo omadeževala?“ On pa je rekel: „O hči! tvoje mnogo terpljenje te očiščuje vseh madežev in tvoja spokornost te dela podobno devicam“. Na to je vprašala svojega nebeškega učenika, je li res Magdaleno postavil mej device? In učenik je odgovoril: „Razun device Marije in marternice Katarine ni nobena večja v verstah devic, kot Magdalena?“ Kar je še več govoril Gospod

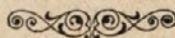
in Marjeti razodel, se ni moglo zvedeti, ker ona na noben način ni hotela povedati.

Gospod, ki tako rad podeli priprostim razum in spoznanje, je tudi Marjeti serca mnogih ljudi odkril, da jih je mogla prav poučiti, kako naj se poboljšajo.

Povedali smo vže, kako je enkrat zaklicala: „O da bi ne bila rojena!“ in kako je bila zaradi tega kaznovana. Kot dobra hči se je skušala opravičiti ter je rekla: „Govorila sem tako zaradi tega, ker mislim, da od Adama do sedaj ni bila nobena stvar bolj nevredna tvojih milosti, kot jaz“. Na to je odgovoril Gospod: „Spomni se, da morem deliti dobrote, komer jaz hočem. Ali si pozabila na Magdaleno, na samarijanko, na kananejsko ženo, na cestninarja, na Mateja, ki sem ga izvolil za aposteljna, in na desnega razbojnika, ki sem mu obljubil raj?“ „O Gospod, je rekla Marjeta, seveda se spominjam vseh teh in še mnogo drugih, ki si jim ti skazal dobrote; pa ti so bili bolj vredni tvojih milosti kot jaz, ki sem polna pregreh in hudobij ter brez vsake čednosti“. In zopet je rekel Gospod: „Resnično ti povem, o hči Marjeta, da sem te okitil z milostmi in čednostmi od stopala do verhu glave“.

Marjeta je vprašala svojega učenika: „Najvišji učenik! Povej mi, zakaj sem morala ta čas toliko novih bridkosti prestatiti?“ Gospod ji je odgovoril: „Hči moja! Prejela boš od mene novo tolažbo, ki se je zaradi nje vzdignila zoper tebe cela vojska zavidljivih sovražnikov. Pa ne boj se, jaz te bom varoval. Blagoslovim te z blagoslovom svojega Očeta, sv. Duha in preblažene device, moje matere“.

O koliko bi se dalo še povedati o tem, kako je bila plačana ponižnost Marjetina! Marjeta ni bila namreč na videz, temuč v resnici pohlevna in ponižna iz serca.

Francišškanski misijoni.

(Dalje).

V A z i j i.

1. S v e t a d e ž e l a.

Frančiškanski misijoni v Sveti deželi ali Palestini spadajo mej naj stariše redovne misijone; začel jih je sam sv. Frančišek, ki je leta 1219 šel v Sirijo, Palestino in Egipet oznanjevat sveti evangelij. Od leta 1219, posebno pa od leta 1333 do današnjega dne várujejo frančiškani svete kraje, in so za nje veliko preterpeli; mnogo so jih pomorili v teh šest sto letih saraceni, Turki in ločeni kristijani zavoljo svete vere. Redovna pokrajina v Palestini se imenuje „kustodija Svete dežele“ in obsega Judejo, Galilejo, Sirijo, Armenijo, otok Ciper in dolnji Egipet. Jeruzalem ima patrijarha, ki je zdaj pater Ludovik Piave; za Egipet je apostoljski vikar in delegat v Aleksandriji, preč. p. Guido Korbéli nadškof, v Bejrútu pa je škof preč. p. Gavdencij Bonfilji; vsi trije so frančiškani. Predstojnik kustodije je zdaj preč. pater Jakob iz Kastromadame. Kustodija ima deset samostanov in 42 hospicev ali majhnih samostanov, 55 svetišč, 32 far, 18 podružnic in drugih cerkev, 34 kapelanij, 52 župnih šol in sicer 35 za dečke, 17 pa za dekleta; eden kolegij v Alepu, 2 sirotišnici; 415 najetih hiš za vboge; 9 hiš za romarje in sicer v Jafi, Ramli Jeruzalemu, Betlehemu, pri sv. Janezu v gorah, v Emavsu, Nazaretu, na Taboru in v Tiberiji¹⁾; dalje ima 5 lekaren (apotek), ki zastonj dajejo zdravila; 10 delavnic, 1 tiskarno v Jeruzalemu. V misijonih Svete dežele je bilo lanskega leta (1898.) 434 frančiškanov in sicer 186 mašnikov, 33 klerikov, 2 novinca klerika, 264 bratov lajikov, 6 bratov lajikov novincev, in 40 redovnih tretjerednikov. Frančiškanom izrcčenih vernih je 63 tisoč; pridigajo in spovedujejo pa v 12 jezikih, v angleškem, arabskem, francoskem, gerškem, hervaškem, laškem, maljteškem, nemškem, poljskem, slovenskem, španskem in turškem. Ker zbirajo na veliki petek miloščino za božji grob in druge svete kraje v Pale-

¹⁾ Leta 1895. je bilo sprejetih v te hiše 46.392 romarjev.

stini tudi na Slovenskem, zato hočemo tu našteti samostane in druga svetišča, ketere oskerbujejo frančiškani¹⁾.

V Jeruzalemu je samostan presv. Odrešenika, z bolnišnico, sirotišnico in šolami; samostan pri božjem grobu; hospic pri svetišču bičanja.

V Betlehemu je samostan svete Katarine sé šolami.

Pri Sv. Janezu v gorah samostan sé šolo za dečke; v Emavsu, Ramli, Jafi (Jopi) sé šolo.

V Galileji imajo samostane:

v Nazaretu z novicijatom in šolo; na gori Tabor, v Kani galilejski sé šolami za dečke in dekleta; v Tiberiji sé šolami za dečke in dekleta; v Ptolemajdi.

V Feniciji:

v Tiru zdaj Suru sé šolo, Sidonu zdaj Saida, Bejrútu, na gori Libanu (Harissa), v Tripolju pod Libanom, sé šolami za dečke in dekleta, v Tripolju pri morju zdaj Tarabulus sé šolami za dečke in dekleta.

V Siriji:

v Damasku, zdaj Diméšk, sé šolo; v Laodiceji, zdaj Lâdikîje, sé šolo za dečke in dekleta; v Knaju (Knaïe), v Alepu (Hlep) s kolegijem in šolami.

V Armeniji:

v Antijohiji (zdaj Antakieh, ali Aintab) sé šolami, v Marašu sé šolami, v Jenige-Kaléju (Kalé).

Na Cipru otoku imajo tri samostane sé šolami za dečke in dekleta in sicer v Nikosiji, Larnaki in Limasolu.

V Kostantinopolju imajo hospic Matere božje sedem žalosti.

V Egiptu:

v Aleksandriji imajo samostan sv. Katarine device marnice sé šolami in bolnišnicami, samostan sv. Frančiška na bregu sé šolo; v Ramli samostan rojstva Matere božje; v Rosetu (Rosseto) hospic svete družine sé šolami za dečke in dekleta; v Kahiri (Kairo) samostan vnebovzetja Matere božje sé šolami za dečke in dekleta, samostan sv. Jožefa (Ismailia), samostan karmeljske Matere božje v Bulaku pri Kahiri; v Suésu hospic brezmadežnega spočetja sé šolami za dečke in

¹⁾ Leta 1895. je bilo opravljenih 104.223 svetih maš za dobrotnike Svete dežele.

dekleta; v Portu Tanfili (?Tewfik?), v Izmailiji pri sueškem kanalu sè šolami, v Portu-Sajdu sè šolami, v Damanhuru samostan oznanjenja Matere božje sè šolami, v Kafrel-Zajatu hospic brezmadežnega spočetja; v Damijeti hospic sv. Frančiška Asiškega, v Mansuri hospic sv. Ludovika francoškega.

Frančiškani imajo verhu tega v sveti deželi 55 svetišč, kjer smejo breviri moliti in maševati. V Jeruzalemu jih imajo 23 in sicer v cerkvi (baziliki) božjega groba 13: božji grob, skalo pomaziljenja, oltar križanja, oltar Matere božje sedem žalosti, Kaljavarijo, mesto najdenja sv. križa, kapelo sv. Helene cesarice, steber zasramovanja, kraj, kjer so razdelili Kristusovo obleko, ječo našega Gospoda Jezusa Kristusa, oltar sv. Marije Magdalene, kapelo, kjer se je prikazal Jezus svoji Materi po smrti, steber bičanja.

V mestu Jeruzalemu imajo na dalje še te svete kraje: kapelo Matere božje sedem žalosti; steber, kjer je obsodil Pilat Kristusa k smrti; kapelico, kjer je prišel Simon iz Cirene Jezusu nasproti; cerkev bičanja; jamo smertne bolečine; vert Gesemani (Getsemani); kapelo, kjer se je Kristus jokal nad Jeruzalemom; kraj, kjer je Kristus v nebesa šel; Betfage; grob sv. Lazarja.

V Betlehemu imajo 12 svetih krajev in sicer: kraj, kjer je bil Kristus rojen; kraj, kjer so stale Kristusove jaselce; oltar, kjer so molili Kristusa sv. trije kralji; oltar sv. Jožefa; oltar nedolžnih otročičev; grobe sv. Evzebija, sv. Pavle, sv. Evstohije, sv. Hijeromina; izbico, kjer je sv. Hijeronim molil, premišljeval in pisal; mlečno votlino, kamer je bežala Marija z Jezusčkom, ko se je raznesel glas, kaj namerja kralj Herod, preden je rekel angelj sv. Jožefu, da naj beži v Egipt; hišo sv. Jožefa in jamo pastirjev.

Pri Sv. Janezu v gorah imajo tri svete kraje: kraj, kjer je bil rojen sv. Janez Kerstnik; kapelo obiskovanja Matere božje in puščavo sv. Janeza Kerstnika.

V Emavsu imajo kraj, kjer se je prikazal Jezus dvema učencema.

V Ramli (Ramleh) v Palestini imajo hišo sv. Nikodema Kristusovega učenca; v Jafi (Jopi) svetišče Petra aposteljna.

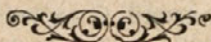
V Nazaretu imajo kraj Marijinega oznanjenja, Kristusovo mizo, delavnico sv. Jožefa; hišo sv. Joahima in sv. Ane; kapelo

sv. Jakoba aposteljna; kapelo strahú; kapelo v Najmu; prepad; sveto goro Tabor; v Kani galilejski imajo kraj ženitnine in kapelo sv. Jerneja, aposteljna. V Tiberiji imajo svetišče sv. Petra pri jezeru; eno svetišče imajo v Kafarnavmu, v Damasku pa hišo svetega Ananija.

2. Na filipinskih otokih.

Leta 1578. se je pripeljal na filipinske otoke frančiškan Peter Aljfaró z mnogimi španskimi frančiškani. V mestu Manili je sezidal samostan in tako začel misijonska opravila na teh otokih. Redovna pokrajina sv. Grégorija se imenuje apostoljska, ker je dala sveti cerkvi svete in zveličane japonske marternike; zdaj imajo frančiškani tam 35 samostanov in hospicev, in čez 150 far z okoli 800.000 vernih. — Filipinski otoki so, kaker je znano, onkraj Azije v Velikem ali Tihem morju. Vseh je okoli 1400 večih in manjših. Naseljenih je blizu 400. Merijo skoraj toliko kaker naše cesarstvo (brez Ogerskega in Hervaškega). Prebivavcev bi vtegnilo biti vseh kakih 8 milijonov. Ti lepi otoki so bili čez 300 let špansko posestvo. Po lanski vojski mej Španci in Amerikanci so jih morali prepustiti Amerikancem. Ali Filipinci ne marajo biti pod amerikansko oblastjo. Kaker so se prej vpirali Špancem, tako se hočejo zdaj vojskovati zoper Amerikance. V teh zmešnjavah se frančiškanom in drugim redovom, ki jih je bilo pod špansko vlado tam jako obilo, naj berž slabo godi. Kaj gotovega in natančnišega se do zdaj ni zvedelo.

(Dalje prih.)

Življenje častitljivega brata Petra Bardsija.

P. C. L.

5. POGlavJE.

Brata Petra ljubezen do Boga.

Odkar se je br. Peter sè svetimi obljubami pokorščine, vboštva in čistosti od sveta ločil, se je tolikanj tesneje oklenil svojega Boga ter se mu popolnoma daroval. Plamen ljubezni do Boga, ki je tako močno ogreval njegovo serce že ko je mej

svetom živel, je v redovnem življenju še bolj narastel ter se s svojimi svitlimi žarki razodeval ne vse strani. Dolžnosti, ki jih je s svetimi obljubami na se vzel, so bile odslej hrana njegovi duši in tako rekoč stopnjice, po katerih je vedno višje hitel do popolnega življenja. Ko pravi redovnik ni hotel nič več slišati o svojih sorodnikih in znancih, niti o rečeh, ki so mu bile poprej priljubljene; vse svoje misli je obračal le proti nebesam. Perva in poglobitna njegova skerb je bila, ljubiti Boga ter z besedo in zgledom pospeševati njegovo čast, tako v sebi, kaker v drugih. Tako mej mnogimi drugimi spričuje pobožni p. Jožef Santander, da brat Peter skoraj ni o drugem govoril, kaker o Bogu in prečisti devici Mariji, ali pa o stvareh, ki so se Boga ali Marije tikale. Govoril pa je o teh stvareh s tako vnemo in gorečnostjo, da se je njegov obraz kar žaril in da so tisti, ki so ga tako govoriti slišali, kar stermeli in se nad takim govorjenjem ne samo spodbujali ampak so se tudi poboljšali. Keder je bil pogovor, ki se ni obračal na Boga ali svete reči, tedaj je kar molčal ali pa govorjenje tako obernal, da je dopadalo njegovi ljubeči duši.

S tem je pač dal lep zgled vsem, ki imajo tolikanj veselje govoriti o tem in onem posvetnem, in ne pomislijo, da bodo enkrat, na dan sodbe, morali dejati oster odgovor od vsake nepotrebne besede, ki pride iz njih ust.

Keder je pa brat Peter o Bogu in božjih rečeh govoril, ni storil tega kar tja v en dan brez premisleka, ampak govoril je tako premišljeno in prepričevalno, s toliko razumnostjo in s tako izbranimi besedami, kaker da bi bil kak bogoslovski učenjak, ki se je v teh vedah mnogo trudil. O največjih skrivnostih naše svete vere je tako vzvišene misli razodeval, da so tudi učenjaki stermeli, od kod ima tako natančno spoznanje in tako globoko učnost. Vse to pa je izhajalo iz njegove terde in nepremekljive vere ki je sè svojo čeznatorno lučjo razsvitljevala njegov um in njegovo spoznanje, tako da je največe skrivnosti spoznaval, kaker bi jih gledal s telesnimi očmi.

Iz te žive vere, ki jo je razsvitljevala nebeška luč, se je rodila pa tudi njegova ljubezen do Boga v skrivnosti presvetega Rešnjega Telesa. Ni bil samo s tem zadovoljen, da je včlovečenega Boga pod podobo belega hruha sprejemel pri svetem obhajilu le tiste dni, ko je bilo po redovnih pravilih določeno, ampak je tudi druge krat prav pogostoma pristopal k sveti angeljski mizi. Večkrat so videli, kako se je po svetem obhajilu od samega veselja razjokal, ker se je spominjal, da Jezus zdaj stanuje v nje-

govem sercu in da se more zdaj tako lahko ž njim pogovarjati ter ga prositi za njegovo vsegamogočno milost. Ne pa samo solze veselja so bile, s katerimi je pri taki priliki razodeval svojo ljubezen do Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu, zgodilo se je gосто krat tudi, da se je v trenutku, ko je sveto hostijo sprejel, zameknil: nepremekljivo je klečal po eno in več ur pred tabernakelnom, tako da ni nič vedel in čutil, kar se je okolu njega godilo. Gdo bi pač mogel povedati, kaj se je v teh presrečnih trenutkih godilo v njegovem sercu? Gdo bi mogel umeti pogovor, v katerem se je angeljski mladenič pogovarjal s svojim Bogom, svojim stvarnikom in odrešenikom? O gotovo nepopisljivo je moralo biti to veselje v njegovi duši in tako veliko, da se ni mogel od njega ločiti. Ko so njegovi sobratje že bili v obednici ali so šli k počitku, je brat Peter še vedno klečal v kakem kotičku v cerkvi in se tam radoval s svojim Jezusom.

Ljubezen je pa delavna, pravi sv. apostelj Pavel, in taka je bila tudi ljubezen do Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu v bratu Petru, ki jo je s tem razodeval, da se je na vso moč trudil pobožnost do presvetega zakramenta pospeševati. Nevtrudno je skerbel, da je pri dobrotnikih sprosil potrebnega olja za večno luč in koliker mogoče mnogo sveč za razsvitljivo in tudi vse drugo, kar je Jezus v tabernakeljnu potreboval, da je imel ondi spodobno stanovišče.

Od več bi skoraj bilo omenjati, da je bil ta sveti služabnik božji tudi človek molitve, zakaj ljubezen do Boga, če je tako goreča kakor je bila v bratu Petru, ima to lastnost, da človeka tako rekoč sili v molitvi se z Bogom pogovarjati in to ne samo v času v to določenem, ampak vsak trenutek. Tako se je tudi brat Peter vedno v molitvi pogovarjal s svojim Bogom, ko je vedno nanj mislil in s kratkimi zdihljeji ga častil. Kar mu je časa ostajalo pri samostanskih opravilih, je vsega v molitev porabil. Po noči, ko so drugi počivali, je on v celici ali pa v cerkvi molil. Ko se je od bira vračal, je bila njegova prva pot v cerkev, da tam pozdravi in obišče Jezusa in potem je vzel v roke sveti rožni venec, ter s to prelepo molitvijo počastil prečisto devico Marijo. Nasledek te pobožne in vstrajne molitve brata Petra je pa bil ta, da je sicer na zemlji bival, njegov duh pa je bil v nebesih, on si je po zgledu sv. Katarine Sijenske z molitvijo priredel v svojem sercu majhino celico, kamer je zahajal, da se še tamkaj z Bogom pogovarjal in v tem pogovarjanju je okušal slast, ki jo okuša samo tisti, ki svojega Gospoda ljubi.

6. POGlavJE.

Brata Petra pobožnost do Marije.

Marija! kako sladko je to ime za serce, ki ga zaupljivo izgovarja! Marija! pri izgovarjanju tega sladkega imena se strese nebo, in zemlja in celo pekel. To ime je sladki spev za ušesa, medena sladčica za usta in rajsko veselje za serce, ker je Marija ime nje, ki je zaslužila postati mati Sinu božjega, ime pa tudi naše matere, ki je s toliko ljubeznijo do nas napolnjena, da nam ne pomaga samo, keder jo na pomoč kličemo, ampak nam dosti krat pomore in prihiti na pomoč, še preden jo za to prosimo.

S kolikim otročjim zaupanjem se je pobožni br. Peter zatekal k Mariji, kako goreče jo je častil, smo imeli priložnost spoznavati, ko smo slišali, da jo je prosil, naj mu naznani, kak stan si naj izvoli in da je Marija to njegovo prošnjo z materino ljubeznijo vslišala. Ker je tedaj od Marije sprejel svoj poklic v red svetega Frančiška, je v sebi čutil tudi dolžnost, ji zato hvaležen biti in to hvaležnost s tem pokazati, da jo je v redovniškem stanu tolikanj bolj ljubil in častil. In kako je ta služabnik božji ljubil svojo nebeško dobrotnico, svojo „veliko kraljico“, kaker jo je pogostokrat imenoval! Govoril je vedno o nji s toliko vnemo, da je k pobožnosti do nje navdihnil vse, ki so ga poslušali, če so bili tudi manj pobožni in v velikih grehih zapopadeni. On je bil sicer navajen le malo govoriti, pa keder je govoril o Mariji, je govoril s toliko zgovornostjo in tako jedernato, da se je zdelo, kaker bi se bil za tak govor z mnogim učenjem in premišljevanjem pripravljaj. Pa to je lahko razumeti, saj so iz njegovih ust prihajale besede, ki jih je bilo serce polno.

Na vertu je imel posebno gredico, ki jo je pridno obdelaval in zasadil z raznovrstnimi cveticami, da je z njimi lepotičil Marijin oltar; in to je vselej storil s toliko otročjo priprostostjo, da je že to samo zadostovalo, da so ga gledalci posnemali v pobožnosti do Marije. Potem je pred oltarjem pokleknil in pri nogah naše Gospe v pobožni molitvi razlival svoja serčna čutila, zè vso ponižnostjo in pobožnostjo jo je pozdravljaj, nji se samega sebe daroval, njeni daljni priprošnji se priporočaj in njenemu varstvu izročaj. Večkrat so ga videli cele ure pred to Marijino podobo tako zamaknjene, da je na vse drugo, ne jed, spanje itd. po-

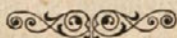
polnoma pozabil. To veliko pobožnost, s katero je br. Peter Marijo častil, in otroško zaupanje, katero je v svojo veliko kraljico postavljaj, pa mu je ta povračala z mnogimi posebnimi milostmi in dobrotami, ki jih je prav pogostokrat sprejemal za se in za svojega bližnjega. Te milosti in dobrote sicer niso bile vse čudeži, vendar so vredne, da se jim čudimo, in zaslužijo, da vsaj neketere tukaj povemo.

Neki hudodelnik je bil v smert obsojen, pa nikaker ga niso mogli pregovoriti, da bi se z Bogom spravil in svoj račun poravnal, preden je imel stopiti pred najpravičnejšega sodnika. Naj bolj goreči redovniki iz reda svetega Frančiška in iz Jesusove družbe so si na vso moč prizadevali, da bi tega terdovratnega grešnika omehčali in k pokori privedli, pa vse je bilo zastonj, nič niso opravili, celo vedno bolj terdovraten je postajal. Kaj naj bi tedaj še storili, da to nesrečno dušo rešijo iz oblasti peklenškega duha in jo odtegnejo od peklenškega brezdna, ki jo že odperto bilo, da bi ga za večno pogoltnilo? Prišlo jim je na misel, da so žareče ogelje postavili blizu njega, ter mu prigovarjali, da naj roko vanje derži, da bi tako spoznal, kak plamen, kak ogenj ga čaka v večnosti, ako v takem stanju tjakaj pride. Zastonj, tudi to ga ni prestrašilo in omehčalo. Že se je pripravljaj rabelj, da njegovemu življenju se silo konec stori, kar na enkrat pride služabnik božji br. Peter deržeč v roki podobo matere božje, katero nesrečnemu grešniku kaže z besedami. „Ozri se vsaj na to podobo velike kraljice Marije!“ Pri pogledu Marije ga je dohitela božja milost in pripravljen je bil storiti, kar poprej s tolikim trudom niso mogli doseči. Br. Peter je na to prosil sodnike, naj bi izveršitev smertne kazni za tri dni odložili, kar so tudi dovolili. V teh treh dneh pa je poprej tako terdovratni grešnik serčno obžaloval svoje storjene grehe in hudobije, skesano se jih spovedal in z Bogom sprijaznjen je potem vdano vmerl, in upati smemo, da je šel zveličan v nebesa.

Pri drugi priložnosti bomo še slišali o ednakih milostih in vslisanjih, ki jih je služabnik božji br. Peter od Marije sprejel; tukaj naj bo le še omenjeno, da se mu je Marija večkrat osebno prikazala in se ž njim glasno pogovarjala. Večkrat so njegovi sobratje tako pogovarjanje z lastnimi ušesi slišali; čuli so glas iz Marijinih ust, in čuli besede, s katerimi je angeljski njih sobrat Mariji odgovarjal, pa besedi niso razumeli. Samo enkrat se

je zgodilo, da niso samo glas slišali, ampak so razločno umeli tudi besede.

Bilo je v neki noči, ko je br. Peter po svoji navadi v cerkvi molil. Razven njega je bil pa ravno takrat v cerkvi tudi drugi brat, Gregor iz Easin (de Easinas), ki je bil zelo pobožen in kreposten. Na enkrat sliši ta neki pogovor, v katerem sta se razločila moški in ženski glas. Pogleda k velikemu oltarju in v svoje veliko začudenje zagleda verhu oltarja žarečo kroglo in zasliši sledeče besede, ki jih je govoril br. Peter: „Zavoljo tega, o Gospa, si ti mati grešnikov.“ Potem je slišal še druge nežne besede ki so jih izgovarjala ženska usta, pa tako tiho, da jih ni na tanko mogel razumeti; prevzel ga je tudi strah in groza ga je bilo, da je iz cerkve zbežal v svojo celico. O kako je resnično, da Marija njega ljubi, kateri njo ljubi! Resnično je pa tudi, da blager tistemu, kateri njo posluša. Gdo bi mogel pač popisati veselje, katero je služabnik božji in Marijin, br. Peter, okusil, ko se je z Marijo pogovarjal! Blager mu, ki je bil tolikani povzdignjen, da se je smel pogovarjati s kraljico angeljev! Blager mu, ki je v teh pogovorih zajemal novo moč stanovitno hoditi po poti svetosti. Blager mu, ki je pri teh prikaznih in pogovorih okušal nebeško veselje!

Svetega Franciška Saleskega nauki o popolnosti.

Dobri sveti neki osebi želeči stopiti v zakonski stan.

Bog daje navadno človeku nagnjenje do tistega stanu, v keterega koga kliče. Ako ti svetujejo ostati pri tvojem očetu in mu streči, in posvetiti se potem z dušo in telesom Bogu; gotovo je to iz različnih obzirav prav dober svet, in zdi se tudi tvojim okoliščinam popolnoma primeren. Jaz sam bi brez pomiselka rekel, da slušaj ta svet, ker ne poznam za te boljšega, ako bi bilo tvoje serce glede tega ravnodušno; — ali ker ti ni vse eno, ampak ker občutiš v sebi veliko nagnjenje do zakonskega stanu, tudi še potem, ko si se glede tega v molitvi k Bogu zatekla, zatorej se mi ne zdi previdno sè silo zoperstavljeti se tako moč-

nemu nagnjenju. Vsi sicer zadosti veljavni vzroki, ki bi me mogli nagniti, da se tvojim svetovavcem pridružim, ne veljajo glede tvojega tako odločnega nagnenja do zakonskega stanu, katero nagnjenje mora biti podlaga tvojemu sklepu.

Ako se torej tisti, ki ti ga za moža priporočajo tebi pristuje, ako je pobožen, vsmiljenega serca in prizanesljiv, lahko ga vzameš. Pravim: ako je vsmiljen in prizanesljiv, ker to zahteva tvoja telesna pomanjkljivost, kaker tudi on od tebe pričakuje, da to pomanjkljivost s pravo ljubeznijo in krotkostjo in stancvitno ponižnostjo nadomestiš, sploh, da čednost in dušna popolnost nadomesti telesne pomanjkljivosti.

Zakonski stan zahteva več čednosti in odločnosti, kaker vsaketeri drugi stan na svetu. Ta stan je neprenehavna vaja v zatajevanju, in za te bo morebiti še bolj, kaker za vsako drugo osebo. Zato se moraš prav skerbno pripravljati, da iz te timijanove rastline, neglede na njeno grenkost dobiš med ljubeznjivega občevanja.

Preljubi Zveličar Jezus naj bo ta med, kateri naj ti poklic osladi. On naj vedno v naših srcih biva in kraljuje.

Neki po popolnosti hrepeneči osebi.

Prinašaj Bogu obilni dar zatajevanja samega sebe in pogumno se loti zverševati, kar veš, da on od tebe želi, neglede na vse prigovore in nasprotnosti, ki te morebiti od katere strani čakajo. Ne glej toliko na stvar samo na sebi, ki se je lotiš, ampak na njeno vrednost, ketera je odvisna od tega, da se po volji božji zgodi, da jo vodi previdnost božja in vrejuje njegova modrost. S kratka: da je Bogu všeč, kateremu — na tak način ne more biti nevšečna.

Prizadevaj si biti vsaki dan čistega serca. To čistost pa dosežeš, ako vse poskušaš in preceniš po meri svetosti, ketera svetost ni drugo kaker volja božja — (tedaj po meri volje božje).

Prosim te, da ničesar preveč ne ljubi (edino Boga ne moremo nikedar preveč ljubiti) — še celo čednosti ne, ketera se včasih lahko zgubi, ako jo preveč ljubiš. Ne vem, če me razumeš, ali jaz mislim da. Pred očmi mi je tvoje serčno hrepenje.

Kaker se mi zdi, bela barva ni lastna rožam, ker erdeče

lepše dišijo; lastna je pa bela barva lilijam. Bodimo torej to, kar moramo biti, da damo čast tistemu, čeger stvari smo.

Po pravici so nekedaj zasmehovali nekega slikarja, ki je namerjal naslikati konja, pa je narisal prav lepega vola. Delo je bilo samo na sebi lepo, ali vendar ne na čast mojstru, ker je le slučajno to zadel, mislil je, da slika konja, pa se je pokazal vol.

Bodimo toraj to, kar Bog hoče, ker smo jedino za njega na svetu, in ne bodimo to, kar hočemo sami proti njegovi volji. Ker ako bi bili tudi najizverstniše stvari na svetu, kaj bi nam to koristilo, ako bi ne bili po volji božji, taki, kakor bi morali biti.

Neki osebi, ketera želi svoje devištvo Bogu posvetiti.

Nadejam se, da se ti ni ta želja, da svojo čistost Bogu obljubiš, naenkrat v sercu obudila, ampak še-le po dolgem in dobrem premišljevanju o važnosti te obljube, in zato ti ne morem odsvetovati, da tega ne stori.

Tri dni neposredno pred obljubo se pripravljaj na to z molitvijo in premišljevanjem sledečih reči:

Premišljuj, kako prijetna je Bogu in angeljem čednost svčistosti, katero boš v nebesih na vekomaj nadaljevala. Kako srečna si, kerščanska duša, ako že na tem svetu živeti začneš, kakor boš v nebesih nadaljevala. Hvali Boga — bodi mu hvaležna za to sveto navdihnjenje.

Premišljuj nadalje zlahtnost te čednosti, ketera ohrani naše duše bele kakor lilije, tako čiste, kakor sonce, ketera posvečuje naša telesa in nam ponuja pripomoček darovati se popolnoma božjemu veličanstvu. — Kako veselo je to, ako se more svojemu Zveličarju reči: „Moje serce in moje meso se veseli v živem Bogu,“ (Psal. 83, 3) iz ljubezni do keterega se odpovem vsaki drugi ljubezni in vsakemu drugemu veselju.

Premisli da je bila bl. D. Marija prva, ki je sv. devištvo obljubila, in da je za njo velika množica to storila; in s koliko gorečnostjo in ljubeznijo so to storili! — Ponižaj se pred to nebeško množico devic, prosi jih, da naj tudi tebe sprejmejo v svoje društvo in obljubi jim, da si hočeš prizadevati posnemati jih z božjo pomočjo in se jim koliker mogoče približavati. —

Prosi jih, da naj darujejo tvojo obljubo Jezusu Kristusu, kralju devic, in da naj po zaslugi svoje čistosti tudi tvojo čistost njemu prijetno napravijo.

Svoj sklep priporoči angelju varihu, da naj na tvoje delo in serce še posebno pazi in je od vsakega madeža obvaruje, kateri bi mogel tvoji obljubi nasproten biti.

Kedar boš tistega dne, ki si ga za sv. obljubo odločiš, pri sv. maši, in ko bo mašnik sveto Rešno Telo povzdignil, tedaj daruj ž njim tudi ti Bogu svojemu večnemu Očetu predrago telo njegovega preljubega Sinu, ob enem pa mu daruj tudi svoje telo, katero obljubiš ves čas svojega življenja čisto ohraniti. To Iehko storiš sè sledečimi ali katerimi drugimi besedami.

Večni Bog, Oče, Sin in sv. Duh, jas I. tvoja nevredna stvar obljubim v tvoji božji pričujočnosti in pred celim nebeškim dvorom, da bom s tvojo pomočjo vse dni [svojega življenja popolnoma čisto in stanovitno zderžno živel ali živela. — O Veličanstvo božje, naj ti bode dopadljiva ta moja nepreklicljiva obljuba, in sprejmi moje serce kot žertvo ljubezni. Ker ti je dopadlo vdihniti mi misel, da to obljubo storim, prosim te tudi za pomoč, da jo neomadeževano obvarujem na tvojo čast — zdaj in na vekomaj. Amen.

Potem pristopi k sv. obhajilu in reci iz serca svojemu Zveličarju: „Ti si moj ženin“.

Ko si enkrat — kerščanka duša — obljubo napravila, potem ne smeš več terpeti, da ti kedo kaj reče, kar bi tvoji obljubi nasprotovalo.

Potem moraš imeti veliko spoštovanje do svojega telesa, ne kaker do svojega, ampak kaker do Bogu posvečenega telesa. In kaker se ne sme prederzniti posvetni človek dotekniti posvečenega keliha, ali ga rabiti v posvetne namene, tako pripada tudi tvojemu tetesu, katero je po sv. Duhu posvečeno, posebno spoštovanje.

P.—n—n.

Nauki in zgledi

svetih redovnikov reda manjših bratov sv. Frančiška.

(Dalje.)

Ponižnost.

„Ako hočeš dospeti do ponižnosti, moraš hoditi po trojni stezi. Perva steza je premišljevanje o Bogu. Treba ti je namreč premišljevati, da je Bog začetek vsacega dobrega, zato moraš reči: „Vsa naša dela si v nas naredil, Gospod“ (Iz. 26. 12)..... Druga steza je spomin na Kristusa. Spomniti se namreč moraš, kako je Kristus ponižan do naj bolj sramotnega načina smerti, in da se je on ponižal tako da se je mogel zasramovati ko gobov . . . Tretja steza, po kateri ti je hoditi, ako hočeš dospeti do ponižnosti, je premišljevanje samega sebe. Takrat premišljuješ o sebi, keder pomišliš, od kod si prišel in kam greš.“ (Sv. Bonaventura. De perfect. vitae ad Sorores. cap. 2.)

Po tej trojni stezi je naš serafinski Oče zmirom hodil. On je namreč vedno premišljeval dve reči: Neizmernost božjo in svojo ničvrednost. Naj sledi samo eden dogodek v dokaz.

Enkrat se je približal k njegovi celici bl. brat Leon, njegov naj ljubši tovariš, ter po navadi od zunaj zaklical: Domine labia mea aperies (Gospod, odpri moja usta). Sv. Frančišek pa na to nič ne odgovori, in zato se br. Leon bolj približa k vratam ter gleda skozi razpoke, kaj se noter v celici godi. In glej, zagleda velik plamen, kateri je z nebes doli do glave svetnikove prihajal; sliši tudi glasove vprašanj in odgovorov, in posebno goreče besede sv. Frančiška: „Kedo si ti, moj Bog, in moj presladki Gospod? — In kdo sem jaz červiček in tvoj nevredni hlapec?“ — Čez nekaj časa je zginila prikazen, in br. Leon je hotel oditi, ali sv. Očak ga je zapazil in posvaril, zakaj je gledal to, kar je imelo ostati skrito. Br. Leon ga prosi odpuščanja in ob enem, da naj mu prikazen razloži. K večji časti božji mu sv. Frančišek vstreže: „V plamenu, keterega si videl, se mi je prikazal Bog, ter mi po svoji neskončni dobroti razodel mnogo skrivnosti ter podelil veliko spoznanje samega sebe, na kar me je prevzelo tako občudo-

vanje, da sem vsklikaval: „Gospod, gdo si ti in gdo sem jaz?“ Saj me ni obena stvar pripravila do spoznanja samega sebe, da sem namreč nič, kaker premišljevanje brezkončnega in nezapopadljivega brezna božjih lastnosti . . . gotovo je, da nobena stvar pred Bogom ni nič drugega ko samo nič. (P. Chalippe).

„Kristusov učenec se mora iz ljubezni do svojega učitelja ponižati do najzadnje stopinje ponižanja“. Sv. Bonaventura.

Čast P. Benedikt iz Podžibonca je iskal na vsaki način sv. ponižnost, ter rabil vsako sredstvo, katero bi mu pomagalo do tega konca. Leta 1634, ko je bil učitelj novincem, je poklical dne 21. julija novince, ter jim ostro zapovedal, da ne smejo priti iz celice brez njegovega dovoljenja. Na to je šel, ter si del okolu vratu debel konop, poklical iz izbe prvega novinca, se vergel na tla pred njegove noge, jih sè solzami zmočil ter ginljivo poljubil. Enako je storil pri drugem, tretjem in ostalih novincih, ne da bi eden vedel o družem. Ker so bili globoko ginjeni novinci zavolj tako velike ponižnosti, si niso upali kaker čez dolgo časa potem razodeti drugim ta prizor.

Ko je bil v samostanu sv. Kasijana, je enkrat povabil na kor fr. Benigna in fr. Frančiška iz Florence; pred njiju poklekne, ter ju ves objokan prosi, rekoč: „Brata, jaz sem največi grešnik na svetu, in ko tak zaslužim da më vsi zasramujejo. Storitá mi toraj to dobroto, pljuvajta mi v obraz in kregajta me, ako ne toliko, koliker zaslužim, vsaj toliko koliker moreta.“ Osupnjena klerika sta se branila zaradi spoštovanja, katero sta imela do tako svetega redovnika. Ker pa on ni odjenjal, sta ga na posled slušala ter mu pljuvala v obraz. Na kar je on hvaležno odgovoril: „Veliko več zaslužim!“ (Ximenes Aragona).

„Gdor si nabira čednosti brez ponižnosti meče prah proti vetru. In res, ako je napuh začetek vsacega greha, temelj vsake čednosti je ponižnost. Nauči se torej biti v resnici ponižen, in ne le na videz, kakeršni so tisti, kateri so sleparsko ponižni, namreč hinavci, o katerih govori pridigar: So neki, ki se sleparsko ponižujejo, noter so pa polni goljufigje. (Eccl. 19. 23). Pravi ponižni hoče namreč, po besedah sv. Bernarda, zmirom biti zaničevan, in nigdar hvaljen ko ponižen. (Sv. Bonaventura de perf. vit. ad Sor. c. 2. n. 1.)

Sv. Feliks, kapucin, je bil po dolgih vajah tako izurjen v

ponižnosti, da je postal gospodar čez vse kote, v ketere bi se mu bila mogla svojeljubnost skriti. V ta namen je rabil on tri sredstva: bil je popolnomā v vsem podložen svojim predpostavljeno; nigdar ni v se zaupal, temuč imel zmirom pred očmi slabosti; zaupal je pa vedno v Boga, začetnika milosti in moči. Enkrat, ko je miloščino nabiral na rimskem polju, je padei v veliko blato. Ker je bil truden ali pa slaboten, si ni mogel iz blata pomagati, in ko ga je tovariš vzdigaval, mu je on govoril, da naj ne ima ž njim vsmiljenja, temuč da naj ga tepe ko samostanskega osla, ker da tako se bo prej rešil iz blata in da bo bolj čversto se povernil v samostan.

Drugikrat so se hotli ž njim norčevati neki prijatelji samostana. Sporočili so mu namreč, da ga mislijo sv. oče papež izvoliti za kardinalja. Ponižni lajik je precej spoznal norčijo, in se jako čudil, kako so si oni mogli kaj takega izmisliti. Odgovoril jim je prav ponižno tako-le: „Gospodje moji, jaz bi raje pokleknil pred Njih Svetost, in sè solzami v očeh, z ustmi na tleh in s konopom okolu vratu prosil, da bi me pred vsemi Rimljani dali tepsti, in tako bi jaz nevredni grešnik prejel, kar za služim“. (P. Gand. da Crem.)

„Ponižni in modri človek beži bolj ko more pred častmi, ker se boji da bi mu kukec ničemernosti prišel grist serce, ker običajno biva on (kukec ničemernosti) v zerncu časti. (Sv. Bonaventura).

Leta 1446 je hotel Evgenij IV. sv. Janezu Kapistranu pokazati očitno, kolikanj ga spoštuje; imenoval ga je za škofa v Akvili. Ponižni učenec sv. Frančiška mu je odgovoril, da se ravno te časti on najbolj boji, in zato je prosil sv. očeta, da naj ga ne sili sprejeti takega bremena, keterega on ni nikaker vreden, ter da naj ga pusti služiti Bogu v samostanu in apostolskem delovanju. Evgenij IV. občudovaje toliko ponižnost, je vstregel želji svetnikovi, ga blagoslovil in mu dovolil, naj napreduje v svojem poklicu. Ko je svetnik odšel, je rekel papež dvornim gospodom: „Ke bi Janez Kapistran vmerl pod mojim vladanjem, se ne bi nikaker pomišljeval ga vpisati v število svetnikov. (Kerval c. 1.)

„Ako bi me kedo vprašal, zakaj se tako težavno pride do ponižnosti, akoravno ona ne napravlja čutom terpljenja, in nam celo naše bitje očita, da smo zaničljivi in skoraj nič, jaz bi odgovoril, da to običajno izhaja iz teh vzrokov: Pervič vže iz

tega ker je težavna, ker vsaka čednost koliker bolj je težavna in popolna toliko je običajno za naše moči bolj nepristopna; in zato se moramo toliko bolj napenjati, da jo zadobimo. Drugič iz močnega nagona in kipečega poželenja njenega nasprotnika (napuha), kateri ji jako nasprotuje v duši, ketera ni polna temuč prazna Boga; in zato napihujena in polna vetra časti same sebe. Tretjič zato, ker zaničevanje samega sebe predstavlja neko podobno sramotne smerti in vničenja; zato ima tak (prevzeten) človek veliko zaničevanje za neko vničevanje samega sebe.“ (Sv. Bonaventura, de humilitate c. 3.) P. H. R.

BIZMARK IN FRANČIŠKANSKI BRAT.

Pred dvema leti je vmerl v dingolžnskem frančiškanskem samostanu 71 let star lajik br. Gebhard Preger; 50 let je preživel v redu. L. 1874 je bil ta brat v hamelburškem samostanu in je prišel kmalu potem, ko je hotel v mestu Kisingen nekedo Bizmarka zavratno vmoriti, v to mesto miloščino prosit. Celo mesto je bilo še razburjeno vsled napada na Bizmarka. Napadnik je bil ušel; povsod so ga iskali, skoro vsak človek, ki ni oboževal Bizmarka, jim je bil sumljiv, prav posebno pa svetna duhovščina in redovniki; marisketerega so vteknili v ječo, češ, papežev ali jezuitski vohun je, sumljiv, torej v ječo ž njim. V tem nevarnem času tedaj pride br. Gebhard v Kisingen ter nabira mirno darove za samostan. Ne meneč se za zadnje dogodke se napoti tudi v palačo kneza Bizmarka miloščino prosit. Res se mu posreči priti v palačo; služabnik ga pelje v prelepo izbo, kjer je bila slučajno sama Bizmarkova žena. Seveda se je silno prestrašila pri pogledu erjavega meniha — sumljiv se ji je zdel — zato zbeži in pokliče svojega moža Bizmarka. Leta se res prikaže na vratih, oprezno gleda okoli sebe — ter zapazi starega frančiškana. Br. Gebhard stopi pred kneza ter ga ponižno prosi, naj mu podeli kaj za samostan. Čelo železnega moža, ki je mislil, Bog ve kakšen zarotnik preži nanj, se razvedri pri menihovem pogledu.

Vpraša ga za to in ono ter mu končno podeli dve marki.

Potem ga še potaplja po rami in pristavi te-le pomenljive besede: „Priatelj, srečniši ste kaker jaz“. — „Bog plačaj,“ odverne ponižno br. Gebhard in otide, vesel, kaker je pozneje večkrat pravil, da ga je imel Bizmark za srečnišega od sebe in da je njegovo gospo ženo tako hudo prestrašil. —

Obadva sta vže v grobu: nepoznani, pobožni frančiškanski brat in slavljani, oboževani Bizmark — kateri je srečniši, je vže odločil pravični Bog.

(P. B. R. po „St. Franziskus-Blatt.“)

Neketeri odpustki, ki se jih vdeležijo dobrotniki frančiškanskega reda.

1. Tisti, ki sprejmejo pod streho in jesti dajo popotnim frančiškanom, dobijo vsakikrat 40 let odpustka.

2. Kateri jim dajo vbogajme tudi najmanjšo stvar, dobijo za vsako miloščino 40 let odpustka.

3. Ravno toliko let odpustka dobijo tisti, ki zastonj vozijo po morju frančiškane, ali pa plačajo za nje vožnjo.

4. Gdor pomaga, na kateri si bodi način pri zidanju samostanov ali cerkev frančiškanskih, zadobi 40 let in 180 dni odpustka.

5. Urban VIII. je dovolil p. generalju frančiškanskega reda, da sme dobrotnike storiti deležne vseh dobrih del reda.

6. Gdor praznuje god sv. Frančiška ko praznik, zadobi 50 let in 50 kvadragen odpustka.

7. Vsak dobrotnik frančiškanskega reda vživa verhu teh tudi odpustke dobrotnikov vseh družih redov.

8. Vsak kristijan, ki poljubi redovno frančiškansko obleko, zadobi vsakikrat pet let in pet kvadragen odpustka.

Odpustki, ki se jih more vdeležiti vsak kristijan.

1. Gdor je pobožno pri sv. maši ali pa pri kaki molitvi, katero molijo frančiškani na koru, zadobi vsakikrat 100 dni odpustka.

2. Gdor gre molit v frančiškansko cerkev, keder hoče, zadobi vsakikrat eno leto in 420 dni odpustka.

3. Gdor pobožno obiskuje take cerkve od pepelnične srede do velike noči, zadobi vsakikrat 40 let odpustka.

4. Gdor pa obiskuje take cerkve na praznike Gospodove, Matere božje, sv. Janeza Kerstnika, sv. aposteljnov, sv. Frančiška in na praznik vsih svetnikov frančiškanskega reda, zadobi vsakokrat 548 let in 260 dni odpustka.

5. Gdor posluša pridigo frančiškana, v kateri si bodi cerkvi, zadobi vsakokrat 15 let odpustka. O teh in še mnogo drugih odpustkih govori sloveči frančiškan P. Lucij Ferraris, v knjigi: Bibliotheca juridica etc. sub lit. I. Indulgentia. art. V edit. IV. Bononiae anno 1763.

P. H. R.

Molitev za sv. Očeta papeža.

Molimo za sv. Očeta papeža vsaki dan, ker tudi on moli vsaki dan za nas. Verh tega imamo pa še več drugih velikih koristi, ako molimo za sv. Očeta :

1. Na tak način molimo najbolje za nas, ker njegove zadeve so tudi naše zadeve ;

2. Mi tako častimo svojega očeta in svojo mater, sv. katoliško cerkev, ter s tem zadobimo blagoslov, ki ga je Bog obljubil v četerti zapovedi ;

3. Oživljamo v sebi sv. vero, ter zadobimo milost živeti in vmreti v sveti katoliški cerkvi ;

4. Ljubezen do sv. Očeta povspešuje tudi otročjo ljubezen do starišev ; ker je sv. Oče papež oče vsih ;

5. Naposled ako molimo vsaki dan za sv. Očeta, bo prišel v naše hiše tudi časni blagoslov božji ; ker Bog nas bo obilno blagoslovil in z brezštevilnimi dobrotami obdaril zavoljo tega pravičnega.

P. H. R.

Starišem!

Sv. Leonida, oče slavnega cerkvenega pisatelja Origena, daje starišem ginljiv zgled, kakó naj ljubijo svoje otroke, in kakó naj jih cenijo ne toliko ker so njih, temuč velikoveč, ker so božji otroci. Ta svetnik in marternik Kristusov, ki je pretil svojo kri za sv. vero (leta 202), se je večkrat približaval posteljici, kjer je spal mali otrok Origen, mu persca odkrival ter jih z velikim spoštovanjem poljubljal, češ da so persca nedolžnega otroka svetišče, kjer prebiva sv. Duh!

O, kakó ta zgled sramoti stariše, kateri svoje nedolžne otročičke — preklinjajo!

P. H. R.

« TERNJE »

Kristus pravi v sv. evangelju, da je bogastvo „ternje“. „Ternje“ pravi sv. Janez Zlatousti moremo na dvojen način deržati v rokah, namreč na dlani (raztegnjeni roki), in takrat nas ternje ne zbada; ako se pa ternje vzeme v roko in stisne, nas zbode in se more le težavno iztergati iz roke. Tako tudi bogastvo. Ako se je derži v odper ti roki, se serce na nje ne naveže, ter je ne zbada, in ob smerti pade brez bolečin. Ako se pa bogastvo terdno derži, nas zbada in ob smerti globoko rani naše serce“.

P. H. R.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo vmerli udje 3. reda skupščine goriske: g. Peter (Frančišek) Škodnik v Gorici, Marija (Elizabeta) Vizintin v Sovodnjah, Ana (Magdalena) Zbačnik v Gorici, Jožefa (Ernesta) Donda v Korminu; kobljeglavske: Baptista (Marija) Forčič v Komnu; biljanske: Marija (Terezija) Prinčič v Biljani; mariborske: Jožef Weingerl iz Jarenine, Frančišek Žnidar in Peter Mlakar iz Črešnjevca, Rozalija Schönwetter od Sv. Ilja, Marija Soršak, Marija Šelko, Jožef Pšeničnik, Katarina in Uršula Frangež iz Cirkovic, Frančiška Kavčič iz Cernega verha pri Idriji, Jurij Habijan iz Prihove Marjeta Lindner, Peter Kojc (bivši knezoškofov sluga), Jožef Rupnik, Magdalena Heller in Terezija Namestnik iz Maribora, Katarina Padovnik iz Slov. Bistrice, Jakob Gomilnik iz Ruš, Frančiška Riffel iz Spielfelda; nazareške: Terezija (Brigita) Romšak od Sv. Janža pri Velenju, Marija (Magdalena) Sušnik iz Ljubnega, Neža (Frančiška) Kač iz Mozirja, Urša (Terezija) Hren iz Nazareta; idrijske: Marijana Bičič, Marija Gnezda, Frančiška Jereb.

Nadalje se priporočajo v pobožno molitev: neka oseba, da bi ji Bog dal pravo spoznanje: neka tretjerednica iz Nove štifte za vdanost v voljo božjo in srečno zadnjo uro, priporoča tudi svojega brata za milost spreobrnjenja in prave pameti in njegovo ženo in otroke za ljubi mir pri hiši; neka tretjerednica priporoča svojo sestro za zdravje v samostanu, ponižnost, pokorščino in stanovitnost do konca; M. B. tr., da bi si izvolila stan po volji božji; U. P. tr., za vdanost v voljo božjo v dušnih in telesnih križih in težavah; devet tretjerednic v razne dobre namene; več oseb od Sv. Jurija ob Tabora tudi v razne dobre namene; M. B. v Ljubljani priporoča sebe in svojo mater za ozdravljenje; U. U. neko osebo, da bi se spreobrnila in v dober namen za živo vero; N. B. svojega moža, da bi se poboljšal; J. S. neko osebo, da bi doznala, kje je; J. K. za pomoč v dušnih in telesnih potrebah; neka sestra za zdravje; neketere

tretjerednice iz podmelske fare v razne dobre namene; neka oseba svojo sestro že več let na nogi bolno; J. K. (sestra Marija) celjske skupščine, hudo bolna že več mesecev, za ljubo zdravje, priporoča se posebno v spomin pri sveti maši; F. Ž. in F. G. v neki posebni zadevi; S. D. s Koroškega, ki silno potrebuje pomoči božje.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: Tretjerednica H. T. za ozdravljenje svoje prijateljice; H. J. za pomoč v velikih stiskah in zadregah; neka oseba z Ogerskega za ozdravljenje nekega mladeniča; U. U. tr. za več prejetih milosti; M. N. za rešenje iz hude duševne bolezni; J. B. duhovnik, za rešenje bolečine v herbtu; M. M. tr. v Ljubljani za ozdravljenje nji izročene živine, ki jo je ob času bolezni priporočala sv. Antonu Padovanskemu; H. Č. za zdravje pri ljudeh in pri živini, za obvarovanje pred točo, najdenje zgubljenih reči in obilno pomoč v dušnih in telesnih potrebah; tr. iz Jesenic za pomoč in tolažbo v mnogoverstnih težavah in potrebah; J. L. tr. vipavske skupščine, za zboljšano zdravje; L. J. iz P. za ozdravljenje iz nevarne bolezni; tr. iz N. št. za rešenje iz več silnih stisek; sestra S. M. vsmiljenka, da je bila sprejeta v samostan; neka tr. za ozdravljenje svoje matere; dve osebi nazareške skupščine; K. K. iz G. g. za ozdravljenje; za dvojno ozdravljenje hudega telesnega poškodovanja; iz Ulimja naznanja svojo zahvalo M. Št., ki se ji je 24. nov. lanskega leta vtila kri, kar se je v 24 urah šestkrat ponovilo; 27. nov. so se ji začela tudi pljuča vneti, tako da je bila v skrajni nevarnosti; pa obrnila se je k Mariji brez madeža spočeti, sv. Jožefu in sv. Frančišku Serafinskemu in kmalu je toliko okrevala, da je mogla že 8. dec. iti k sveti maši, za kar se zahvaljuje Bogu, devici Mariji, sv. Jožefu in sv. Frančišku, pa tudi skerbnemu g. župniku in vsem župljanom, ki so za njo molili, prosi tudi, da bi se je še nadalje spominjali oni in vsi bravci „Cvetja“, da, če je volja božja, da bi se ji ta bolezen še povernila, da bi se ne morala nanagloma brez zadnje popotnice ločiti s tega sveta; priporoča tudi svoje stariše, posebno očeta, da bi mogli svoje težke dolžnosti prav izpolnjevati, sestro in brate in celo župnijo, ter opominja bravce, naj se v britkostih zaupljivo zatekajo k prečisti devici Mariji, sv. Jožefu in sv. Frančišku Serafinskemu.

Iz Vel. Lašič, 11. decembra 1898.

Podpisana sem bila meseca majnika tekočega leta obolela na obeh. Cele tri tjedne sem bila v rokah izvežbanega zdravnika, kateri me je navidezno boleznijo ozdravil in deloma jo pregnal. Prekinila sem zdravljenje v nadi, da sem popolnoma zdrava, in to tem bolj, ker me je v tem tudi zdravnik vterjeval. Pa mine nekoliko časa, in bolezen se (pa veliko hujše) poverne. Tako, da

sem zgubila popolnoma zaupanje v človeško pomoč. V sili in stiski, v kakeršni sem bila, sem se tem gorečnije k Bogu in njegovim svetnikom obrnila. Ob enem sem se priporočila po „Cvetju“ v molitev in storila obljubo, da ako mi Bog na prošnjo svojih svetnikov naših priprošnjikov zopet dodeli ljubo zdravje, to kot zahvalo in spodbudo v „Cvetju“ razglasiti. To pa zdaj serčno rada izpolnim, ker sem uslišana, da sama nisem kaj takega pričakovala. Oči so zopet bistre in zdrave, kot kdaj poprej, iz serca pa kipi vroča zahvala k onemu, ki je mogočen. Zahvala torej presvetima srcema Jezusovemu in Marijinemu, katerima na čast sem dala jedno mašo brati, na verh sem ravno isti čas opravljala devetdnevnicu njima na čast, z milo prošnjo, da bi ne izgubila velikega daru božjega; namreč „vid“. In glej! komaj da sem končala devetdnevnicu, pa je prišla pomoč: v treh dneh je bolezen izginila iz oči. To ni naključje, ampak gotova pomoč božja, to jaz terdim in se zahvaljujem presvetima srcema Jezusovemu in Marijinemu, sv. Antonu Padovanskemu, sv. Jožefu in sv. Ignaciju in jih priporočam kot mogočne priprošnjike pri Bogu v jednaki sili in žalosti kaker je bila mene zadela.

tr. Frančiška Jakič.

Odgovor na vprašanje glede odpustkov 19. psaljma.

Od nekod se nam piše:

Na listku „Molitev za sv. očeta papeža (ps. 19)“ se bere, da se dobe vsi odpustki popolni in nepopolni vseh svetišč in cerkev na svetu, če se po sv. obhajilu moli ta psaljem. Neketere osebe razumejo to tako, da ni treba moliti za odpustke raznih bratovščin, da je dovolj ta psaljem.

Na to odgovor ni težak: Kedor hoče dobiti odpustke raznih bratovščin, mora moliti to, kar mu tiste razne bratovščine nakladajo. Za oni psaljem se morejo dobiti, kaker je razločno povedano, odpustki vseh cerkev in svetišč, ne pa odpustki bratovščin.

Prošnja.

Prosim prav priserčno lepo, da bi blagovoljni bravci in bravke „Cvetja“ naročili in sprejeli kake srečke, ki so izdane za zidanje prepotrebne večje predmestne farne cerkve pri sv. Magdaleni v Mariboru. Ena srečka velja 50 kr. Srečkanje bo 15. maja 1899. Prvi dobitki so: par težkih volov, par lepih krav, deset polovnjakov dobrega starega vina.

Tomaz Rožanc,
č. kanonik, župnik in dekan v Mariboru.

„No trditve g. Lamurskega, da „dovršni sedanjik“ označa bodočnik v gromadnej večini Slovencev, vis. o. Stanislav in ovrgel in je ovreči ne more“.

O, kako za terdno ve g. profesor, kaj jaz ne morem! Morem ali ne morem, terditev nisem dolžan zavračati; g. Lamurski naj skusi spričati svojo terditev, potem bomo videli, kako in kaj; drugači terdim jaz z enako pravico nasprotno, „da dovršni sedanjik — sam na sebi — ne označa bodočnika v gromadnej večini Slovencev“. — Ali počasi! Glejmo, ali ni morebiti prav g. profesor in statskij sovetnik spričal, kar g. Lamurski terdi. On piše nadalje:

„Ako bomka'o vsi, ali vsaj ogromna večina, bomkaj i v knjigi; ako ne bomka nihče ali vsaj mikroskopična manjšina ne bomkaj i v knjigi ne“.

Hotošo! Bytj po semu! Kar je prav, je prav; v tem se siva senca rada vkloni rumenemu soncu. Razložek pa je vendar mej nama, ta, da je meni resnična prva kondicija, g. profesor pa hoče pregovoriti svoje „čitatelje“ in menda tudi sam sebe, da je resnična druga, „da ne bomka nihče ali vsaj mikroskopična manjšina“.

ln zdaj, g. profesor, narrabo mirabilia tua. Wunder über Wunder! ta nihče ali vsaj ta mikroskopična manjšina je bil pred 20 leti in prej — kaj mislite, kedo? — vse kaže, da prav M. M. Hostnik. Imenoval se je tedaj Davorin Hostnik, pa po svetopisemskem zgledu je spremenil ime po spreobrnjenju; prej je namreč strašno bomkal, menda za vse druge Slovence. Kedor ne verjame, naj se prepriča sam, kaker sem se jaz. Na kakih 15 listih njegovega znanega prevoda „Potovanja okoli sveta“ sem nabral več ko 15 bomkaronov: bode ogledal, bode mo kupili, bode mo zmrznilo itd. Na str. 127. v 19 versti od zg. sem našel celo „d o s l e d n i“ stavek: „da bode gospodar popolnem osiromašiel, ako iz g u b o d e stavo.“*) ln to je prevod, „o katerem prevodu je potlej g. Navratil pisal v „Novicah“ jako laskavo recenzijo“ (Ed. 27. jan. 97). Kaj naj sklenemo iz tega? Navratil, ki je bil od doma vaje n menda dobre slovenščine, ni čutil germanizmov v b o d e č e m osatu Hostnikovih bodočnikov, kaker je tudi sam gosp. Hostnik brez dvojbe z dobro vestjo bomkal — oprostite! ne bomkal, b o d e m k a l. Pa seveda so bili časi — ah kje so žel ko je g. H. kar po domače bomkal, kaker vsak pošten Kranjec. To je bilo tedaj, ko nam je poslovenil Meto Holdenis — die holde. Sezjmo po njo v stari „ška!“ Odprimo, kjer se samo hoče! Stran 258 in 259. O, kako to bomka, bomka, da je le veselje! „Saj ne bom odpotoval, ona bo odpotovala, jaz bom odpotoval, mi bomo odpotovali, da se bom zaklenil, da se ne bom od nikogar poslovil.“ Na dveh majhnih strančicah šest poštenih bomkaronov! O n i h č e, o mikroskopična manjšina! — Pa glejmo nadalje, kako g. Hostnik interesantno dokazuje, da „ne bomka nihče ali vsaj mikroskopična manjšina.“

„No, Miklošič pravi, „ako ne vsi dovršni označajo svojim sedanjikom bodočnik, da je priprati to vpvnu nemškega jez ka, kateri se med piatelji XVI. veka (ne glede na njih mnogobrojne in večinoma popolno nepotrebne germanizme) ni pokazal šče takoj siloj, kakor zdaj. Tudi v ogerskih Sloven-

*) Ej, g. profesor, warum in die Ferne schweifen, das gute liegt so nah! Ako iz g u b o d e, on popolnem o s i r o m a š o d e!

oht ta vpliv ni tako mogočen itd.» O tistem vplivu govori Šuman na treh mestih svoje slovnice; tisto govoril je i prof. V. Bežek do spreobrnitve; tisto je dokazal primeri nagledneje, čem vsi drugi, g. Lamurski, ki trdi, da bomkajo le v kakih treh sodnih kotarh, česar nihče dozdej ni opovrgel, a tudi ne opovrže. Ako pričanja vseh teh zjedinito, najdemo, da večina Slovencev ne bomka.

Kratko rečeno: trije so govorili in eden je dokazal, da je bomkanje pripisati vplivu nemškega jezika, ta tudi „trdi“, da bomkajo le v treh sodnih kotarjih, — ergo večina Slovencev ne bomka. — Prosim gospoda, ki misli pisati višjo slovensko logiko, naj ne prezre tega višjega „zaključenja“.

Pa no! ali je bomkanje pripisati vplivu nemškega jezika ali hotentotskega, za to se jaz ne bom več pulil, stvar je, upam, dognana; vprašanje je zdaj le, kje se bomka, kje se ne. G. Lamurski „trdi, da bomkajo le v kakih treh sodnih kotarjih“; jaz terdim nasproti, da bomkajo trajno vsi Slovenci, doveršno morebiti razen na pol pomažajenih Prekmurcev in tudi žalibog izgubljenih beneških Slovencev blizu vsi. To nam jasno priča nihče drugi ko sam g. Lamurski. On piše v zvezku „V izjasnje in uterjenje“ str. 8:

„V „komerčesko kofejno“ g. A. Š. Tolminca, zahaj jo dan na dan razni gospodje iz vsi h pojedinih predelov slovenske naše domovine. Poprašal sem Brezana, Mandrijarja, Berkina, Kraševca, Vipavca, Poljca, Brica, Gorjana, Tolminca, Benečana, Korotca, Štajerca, Zagorca in celo Pivčana in Dolenca, ne čuje li kake razlike med *pridem* in *med bom prišel*, a vsak mi je odgovoril, da ne čui, da ne vidi in da ne sliši prav nobene razlike, pa mi je in eno in drugo prevedel po nemski: *ich werde kommen*, po italijanski pa: *io verrò*.“

Prosim, gospod Lamurski, poskusite enkrat s tem stavkom: „Keder koli pridem v komerčesko kofejno, Vas pa res vselej najdem tu.“ Mislim, da Vam bo vsaki povedal, pridem je *komme*, vingo. Ali pustiva pridem; govoriiva le o bom prišel. Torej vsi gospodje, naj manj 15 mož iz tako raznih krajev naše domovine, vsi so vedeli, kaj je to: bom prišel, nobenemu niso bile te besede nerazumljive, nobeden se ni spotikal nad njimi? Ali torej nihče ne bomka, ali ste imeli vsaj vseh 15 pod mikroskopom? — Pa recimo! da so bili to učenjaki, pohujšani po knjižni slovenščini. Morda mej prostim ljudstvom vendar nihče ne bomka ali vsaj le manjšina mikroskopična. — Mej prostim ljudstvom bomka vse, ali vsaj „gromadna“ večina. Komer je za resnico, rači pregledati „Slov. narodne pesmi, uredil dr. K. Strekelj, izd. in založ. Slov. Matica“. Tu najde bomkanja gotovo, koliker ga je treba v popolni dokaz moje terditve, ne le v gorenjskih pesmih, temuč prav tako v dolenjskih, notranjskih, štajerskih, koroških in celo goriških. Jaz sem ob tej priliki pregledal iz mej goriških tiste, ki jih je zapisal gosp. M. Prnovc, zlasti so me mikale gergarske. Take so: 69. na str. 119., v nji stoje 7 krat besede „Jez ti bom dal“; 368. na str. 417., v nji je versta 40.: „Kako bom jest gore vstalo“; 410. na str. 442. v nji v. 5. in 6.: „Kdo Mariji bo odzgoni? Odzgoni bo sveti Šentjanž“; 466. na str. 481 id. v. 33., 34., 39.: „Kak lon boš tem dekletam dau?“ — „Zupanji hčeri ji bom dau . . . Ti vbogi hčeri ji bom dau“. . . — Dosti! Ke ne bi bilo prederzno misliti, bi človek skoraj mislil, da bomkajo celo na Lamurskem. (Konec prih.)